

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
Гж1 3103/2021
21.09.2021. године
Н и ш

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судија Иване Рађеновић, председника већа, Биљане Стаменковић и Даниеле Радовић, чланова већа, у правној ствари тужиоца Ј. Д. из ..., ул. ... бр. ... кога заступа Миле Петковић, адвокат из ..., против туженог “S.” d.o.o. ..., из ..., ул. ... бр. ..., кога заступа С... Ј..., дипломирани правник са положеним правосудним испитом, запослена код туженог, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Бору П1 бр. 63/21 од 20.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 21.09.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Бору П1 бр. 63/21 од 20.05.2021. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете за период од 01.04.2016. године, закључно са 31.08.2016. године, исплати, и то: за април 2016. године износ од 46.994,99 динара, за мај 2016. године износ од 49.332,85 динара, за јун 2016. године износ од 49.232,85 динара, за јул 2016. године износ од 46.994,99 динара и за август 2016. године износ од 51.470,70 динара, сваки износ са законском затезном каматом почев од последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец, па до коначне исплате, и у ставу другом изреке, па се у том делу жалба туженог “S...” d.o.o. .. **ОДБИЈА** као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ иста пресуда у преосталом делу става првог изреке

којим је обавезан тужени да тужиоцу плати накнаду штете за период од 05.03.2013. године, закључно са 31.03.2016. године са законском затезном каматом по месечном доспећу до коначне исплате, тако што се **УТВРЂУЈЕ** потраживање тужиоца према туженом на исплату накнаде штете за период од 05.03.2013. године, закључно са 31.03.2016. године, и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени да тужиоцу на име накнаде штете за наведени период плати, и то: за март 2013. године износ од 24.443,55 динара, за април 2013. године износ од 41.686,91 динара, за мај 2013. године износ од 47.733,20 динара, за јун 2013. године износ од 52.295,17 динара, за јул 2013. године износ од 54.394,12 динара, за август 2013. године износ од 52.902,03 динара, за септембар 2013. године износ од 53.522,88 динара, за октобар 2013. године износ од 53.769,26 динара, за новембар 2013. године износ од 52.183,15 динара, за децембар 2013. године износ од 52.186,32 динара, за јануар 2014. године износ од 53.901,47 динара, за фебруар 2014. године износ од 52.861,38 динара, за март 2014. године износ од 52.412,24 динара, за април 2014. године износ од 50.140,25 динара, за мај 2014. године износ од 50.632,45 динара, за јун 2014. године износ од 53.197,98 динара, за јул 2014. године износ од 51.774,36 динара, за август 2014. године износ од 47.540,07 динара, за септембар 2014. године износ од 52.112,72 динара, за октобар 2014. године износ од 56.705,01 динара, за новембар 2014. године износ од 44.377,83 динара, за децембар 2014. године износ од 51.034,51 динара, за јануар 2015. године износ од 48.815,62 динара, за фебруар 2015. године износ од 44.567,48 динара, за март 2015. године износ од 49.024,23 динара, за април 2015. године износ од 49.024,23 динара, за мај 2015. године износ од 46.795,86 динара, за јун 2015. године износ од 49.024,23 динара, за јул 2015. године износ од 51.252,61 динара, за август 2015. године износ од 46.795,86 динара, за септембар 2015. године износ од 49.024,23 динара, за октобар 2015. године износ од 49.024,23 динара, за новембар 2015. године износ од 46.795,86 динара, за децембар 2015. године износ од 51.252,61 динара, за јануар 2016. године износ од 46.795,86 динара, за фебруар 2016. године износ од 46.994,99 динара и за март 2016. године износ од 51.470,70 динара, сваки износ са законском затезном каматом почев од последњег дана у наредном месецу за сваки претходни месец, па до коначне исплате, све према динамици и условима из Унапред припремљеног плана реорганизације Д-2400 од 13.05.2016. године, потврђеног решењем Привредног суда у Зајечару 3 Рео 7/2016

од 07.07.2016. године, док се део захтева за исплату истог потраживања у року од 8 дана од дана пријема пресуде **ОДБИЈА** као неоснован.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, тако што се **ОБАВЕЗУЈЕ** тужени “S.” d.o.o. ..., да тужиоцу Ј...Д.из ... на име трошкова парничног поступка плати износ од 166.462,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до коначне исплате, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, а део захтева за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног износа, до износа од 302.212,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до коначне исплате **ОДБИЈА СЕ** као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Бору П1 бр. 63/21 од 20.05.2021. године, ставом првим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете за период почев од 05.03.2013. године, закључно са 31.08.2016. године плати појединачне износе ближе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом по месеченом доспећу до коначне исплате. Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете у виду разлике између зараде коју би остварио у погону Топионица на радном месту број 196 – предрадник конвертора – бригадир, и зараде коју је остварио у погону Електролиза на радном месту 050 – електролизер, плати појединачне износе ближе наведене у овом ставу изреке са законском затезном каматом по месеченом доспећу до коначне исплате, као и да му уплати све врсте доприноса за обавезно социјално осигурање. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 302.212,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до коначне исплате.

Против наведене пресуде тужени је изјавио благовремену жалбу побијајући је из свих разлога прописаних одредбом чл. 373 ЗПП, посебно указујући на битну

повреду одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 истог закона, са предлогом Апелационом суду да је преиначи у смислу жалбених навода.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/2011,... 18/2020), Апелациони суд је нашао:

Жалба туженог је делимично основана.

У поступку пред првостепеним судом и побијаној пресуди нема битних повреда одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности.

Према чињеничном стању садржаном у списима предмета, тужилац је код туженог био у радном односу, на пословима предрадник конвертора – бригадир у погону ... Решењем туженог од 05.03.2013. године тужилац је почев од тог датума удаљен са рада у трајању до три месеца, због тога што је дана 04.03.2013. године извршио крађу бакарне жице у облику три смотуљка тежине 4 кг и бакарни одливак тежине 2 кг из погона ..., чиме је својом кривицом учинио повреду радне обавезе “проневера или крађа”. Због исте повреде тужиоцу је радни однос отказан решењем туженог од 13.05.2013. године и исти му је престао дана 15.05.2013. године. Ово решење поништено је као неправилно и незаконито пресудом Основног суда у Бору П1 бр. 308/13 од 08.04.2014. године и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад, на послове које је обављао пре доношења оспореног решења – предрадник конвертора у погону ..., а у складу са његовом стручном спремом и квалификацијом. Иста пресуда укинута је решењем Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2387/14 од 02.04.2015. године и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку, Основни суд у Бору донео је пресуду П1 бр. 106/15 од 14.12.2015. године којом је тужбени захтев тужиоца одбио у целини као неоснован, како за поништај спорног решења од 13.05.2013. године, тако и за враћање на рад. Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2049/16 од 21.07.2016. године преиначена је пресуда Основног суда у Бору П1 бр. 106/15 од

14.12.2015. године тако што је усвојен тужбени захтев тужиоца, па је поништено решење туженог од 13.05.2013. године и обавезан тужени да тужиоца врати на рад у складу са његовом стручном спремом и квалификацијом, док је део захтева за враћање тужиоца на послове које је обављао пре доношења оспореног решења – предрадник конвертора у погону ..., одбијен као неоснован. Пресудом Врховног касационог суда Рев2 бр. 2577/2016 од 13.12.2017. године, сатвом првим изреке одбијена је ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2049/16 од 21.07.2016. године у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев и поништено као незаконито решење туженог од 13.05.2013. године којим је тужиоцу отказан уговор о раду и у делу којим је тужени обавезан да тужиоца врати на рад, као и у делу којим је одлучено о трошковима поступка. Другим ставом изреке укинута је пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2049/16 од 21.07.2016. године у делу става првог изреке којим је тужени обавезан на враћање тужиоца у складу са његовом стручном спремом. Трећим ставом изреке укинута је иста пресуда у делу става првог изреке којим је одбијен као неоснован тужбени захтев за враћање тужиоца на радно место које је обављао пре доношења оспореног решења, на послове и радне задатке “предрадник конвертора” у погону ... и предмет је у том делу враћен другостепеном суду на поновно суђење. У поновном поступку, Апелациони суд у Нишу донео је пресуду Гж1 бр. 1118/2018 од 29.11.2018. године којом је преиначио пресуду Основног суда у Бору П1 бр. 106/15 од 14.12.2015. године, у делу става првог изреке, тако што је туженог обавезао да тужиоца врати на рад на радно место на коме је радио пре доношења решења туженог од 13.05.2013. године – предрадник конвертора у погону ... Дана 01.09.2016. године тужени је тужиоца вратио на рад, на послове електролизера, о чему су странке закључиле уговор о раду, а дана 31.01.2019. године, у извршењу пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 1118/2018 од 29.11.2018. године, између тужиоца и туженог закључен је анекс уговора о раду којим је тужилац са послова електролизера премештен на послове које је обављао до удаљења са рада 05.03.2013. године – предрадник конвертор – бригадир. Решењем Привредног суда у Зајечару 3 Рео 7/2016 од 07.07.2016. године, које је постало правноснажно дана 24.11.2016. године, над туженим је отворен и истовремено обустављен стечајни поступак уз потврђивање усвајања Унапред припремљеног плана реорганизације

бр. Д-2400 од 13.05.2016. године. Тим УППР-ом, који је сачињен са пресеком на дан 31.03.2016. године, за повериоце који припадају трећој класи (у коју је сврстан тужилац) предвиђен је период чека (грејс период) од 12 месеци у коме неће бити вршене било какве исплате повериоцима, а који почиње од датума почетка примене плана реорганизације. Укупан период отплате (укључујући и грејс период) за ову класу је 8 година, током којих ће се обавезе измиривати у једнаким месечним ратама, с тим што ће се плаћање вршити 25-ог дана у месецу, а уколико је овај дан нерадни, плаћање ће се вршити наредног радног дана. Планом реорганизације предвиђено је да ће повериоци са оспореним потраживањима, који су у поступку судског спора, бити намирени на исти начин и под истим условима као класа којој би ово потраживање припало уколико тужени буде обавезан у том смислу правноснажном судском одлуком. У табели бр. 14 тужилац је евидентиран под редним бројем 77, као потенцијални поверилац са потраживањем у вези са радним спором који је на дан доношења УППР-а (31.03.2016. године) био у току пред Основним судом у Бору и водио се под бројем ПП. 308/13. Предметном тужбом тужилац је тражио обавезивање туженог на исплату накнаде штете у висини изгубљених зарада за период од 05.03.2015. до 31.08.2016. године (од удаљења са рада до враћања на рад) и у висини разлике зараде остварене на радном месту електролизер до зараде коју би остварио на радном месту предрадник конвертора бригадир, за период од 01.09.2016. до 31.01.2019. године. Висина потраживања утврђена је на основу резултата економско – финансијског вештачења, које је као доказ изведено на тужиочев предлог, а у складу са којим је тужилац прецизирао тужбени захтев поднеском од 04.07.2019. године.

На основу утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев основан, па је исти усвојио одлучујући као у изреци ожалбене пресуде под ставом један и два.

И по оцени Апелационог суда, а на супрот жалбеним наводима туженог, основано је потраживање тужиоца према туженом на име накнаде штете претрпљене због незаконитог престанка радног односа, како за период од

01.04.2016. године до 31.08.2016. године, тако и за период од 01.09.2016. године до 31.01.2019. године.

Наиме, чланом 191 Закона о раду (“Сл. гласник РС” бр. 24/2005,... 75/2014), којим су регулисане правне последице незаконитог отказа, предвиђено је у ставу првом да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплате припадајући доприноси за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Ставом 2 исте одредбе регулисано је да се накнада штете из става 1. овог члана утврђује у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајући порез и доприносе у складу са законом, у коју не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонуси, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца. Накнада штете из става 1. овог члана исплаћује се запосленом у висини изгубљене зараде, која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом (став 3). Порез и допринос за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио обрачунава се и плаћа на утврђени месечни износ изгубљене зараде из става 2. овог члана (став 4).

Из цитираног прописа произлази да правноснажна пресуда којом се утврђује да је запосленом незаконито престао радни однос код послодавца, односно којом се поништава отказни акт, представља основ за потраживање накнаде штете у висини изгубљене зараде и/или разлике зараде, као и за обрачун и уплату припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање, за период трајања отказа. Реч је дакле о изгубљеној користи, врсти материјалне штете предвиђене чланом 155. и чланом 189. став 1. Закона о облигационим односима, под којом се подразумева добит која се могла основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Имајући у виду да је тужиоцу код туженог незаконито престао радни однос

на основу решења туженог од 13.05.2013. године, што је правноснажно утврђено пресудама Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2049/16 од 21.07.2016. године и Гж1 бр. 1118/2018 од 29.11.2018. године, те како је наведеним решењем тужиоцу проузрокована штета у висини изгубљене зараде и разлике зараде (у питању је примање које је било очекивано по редовном току ствари), при чему због незаконитог престанка радног односа тужилац није радио у периоду 01.04.2016. до 31.08.2016. године, а у периоду од 01.09.2016. до 31.01.2019. године, такође због незаконитог престанка радног односа, радио је на пословима “електролизера” у погону ... уместо на пословима “предрадник конвертора – бригадир” у погону, то је правилно првостепени суд обавезао туженог да тужиоцу за наведени период плати накнаду штете у износима према неоспорном налазу и мишљењу вештака економско – финансијске струке, са припадајућом законском затезном каматом, као и да за тужиоца уплати доприносе за обавезно социјално осигурање, а све применом основа из напред цитираног чл. 191 ст. 1 – 4 Закона о раду. На појединачне износе досуђеног главног потраживања, тужиоцу је правилно досуђена и законска затезна камата као акцесорно потраживање које своје упориште има у одредбама члана 277 и 324 став 1 Закона о облигационим односима у вези правила из члана 110 ст. 1 Закона о раду.

Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Чланом 167 Закона о стечају прописане су правне последице потврђивања усвајања плана реорганизације. Према ставу 1. овог члана, по доношењу решења о потврђивању усвајања плана реорганизације, сва потраживања и права поверилаца и других лица и обавезе стечајног дужника одређене тим планом уређују се искључиво према условима из плана реорганизације. Усвојени план реорганизације је извршна исправа и сматра се новим уговором за измирење потраживања која су у њему наведена. Послови и радње које предузима стечајни дужник морају бити у складу са усвојеним планом реорганизације (став 2), а непоступање по усвојеном плану представља разлог за покретање стечајног поступка у смислу члана 173. истог закона и за спровођење стечајног поступка банкротством стечајног дужника.

У конкретном случају, тужени је усвојио Унапред припремљени план реорганизације са пресеком потраживања и дуговања на дан 31.03.2016. године, чије усвајање је потврђено правноснажним решењем Привредног суда у Зајечару 3 Рео. 7/2016 од 07.07.2016. године. Тим планом, у одељку “Х” под насловом “Резервисања за повериоце оспорених потраживања и остале обавезе”, у табели 14 под редним бројем 77 евидентиран је и тужилац као потенцијални поверилац потенцијалног потраживања из спора који је пред Основним судом у Бору вођен у предмету ПП. 308/13, у коме је тужбеним захтевом тужилац тражио поништај спорног решења туженог од 13.05.2013. године о отказу уговора о раду и враћање тужиоца на рад, на послове предрадник конвертора – бригадир у погону ..., а који спор је правноснажно окончан у тужиочевој корист пресудама Апелационог суда у Нишу Гж1 бр. 2049/16 од 21.07.2016. године и Гж1 бр. 1118/2018 од 29.11.2018. године. Како је та правноснажно завршена парница у директној вези са предметном (текућом) парницом и како је у смислу цитираног чл. 191 ст. 1 – 4 Закона о раду основан тужбени захтев и у делу потраживања које се односи на период од 05.03.2013. до 31.03.2016. године (са којим датумом је усвојен УППР), из истих разлога из којих је основан тужбени захтев у односу на потраживање из става првог изреке ове пресуде, то произлази да је потраживање на име изгубљених зарада за период од 05.03.2013. до 31.03.2016. године постало саставни део УППР-а потврђеног правноснажним решењем Привредног суда у Зајечару 3 Рео. 7/2016 од 07.07.2016. године. Имајући у виду да се потраживања из УППР-а могу намирити искључиво према динамици и условима из УППР-а у смислу цитиране одредбе чл. 167 Закона о стечају, а не у оквиру парниционог рока од 8 дана од дана пријема пресуде, то је Апелациони суд првостепену пресуду преиначио у преосталом делу става првог изреке и одлучио као у изреци ове пресуде под ставом два.

По оцени Апелационог суда, неосновани су жалбени наводи туженог да тужилац нема право на накнаду штете у висини разлике између исплаћене накнаде зараде и припадајуће зараде за период удаљења са рада, а код чињенице да тужилац није водио спор ради поништаја решења о удаљењу са рада од 05.03.2013. године.

На основу тог решења тужиоцу је у периоду удаљења исплаћена накнада зараде у висини 1/3 основне зараде. Одредбом члана 169 тачка 2 Закона о раду, прописано је да запосленом припада разлика између примљеног износа накнаде зараде и пуног износа основне зараде, ако запосленом не престане радни однос у смислу члана 179 тачка 2 до 4 овог закона. Тужени је тужиоцу отказао “радни однос” на основу члана 179 тачка 2 Закона о раду (“Сл. гласник РС” бр. 24/2005,... 32/2013), међутим, решење о отказу је поништено правоснажном судском одлуком. Цитирана законска одредба којом се прописује обавеза послодавца да запосленом исплати разлику зараде за период удаљења у случају да запосленом није престао радни однос, не значи да та обавеза настаје само у ситуацији када по истеку удаљења послодавац не донесе решење о отказу уговора о раду, већ се односи и на ситуацију када је донето решење о отказу уговора о раду које је поништено правоснажном судском одлуком. По оцени Апелационог суда, у том случају удаљење није оправдано правоснажношћу решења о отказу уговора о раду и стога решење о удаљењу нема правно дејство. То даље значи да нема ни последица насталих доношењем решења о привременом удаљењу са рада, па ни основа за исплаћену накнаду зараде у умањеном износу, због чега је у конкретном случају тужени дужан да тужиоцу за период удаљења са рада исплати разлику између износа примљене накнаде зараде и пуног износа основне зараде у складу са наведеним чланом 169 тачка 2 Закона о раду, који право на исплату разлике не одређује у односу на решење о удаљењу, већ према томе да ли је запосленом престао радни однос применом отказних разлога из члана 179 тачка 2 до 4 Закона о раду, а како је правилно закључио и првостепени суд и тужиоцу досудио тражену накнаду штете и за период удаљења са рада.

Међутим, основано се жалбом туженог побија првостепена пресуда у ставу трећем изреке у коме је садржана одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду да је првостепени суд исте обрачунао неправилном применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Сл. гласник РС” бр. 121/2012 и 99/2020), измењене Одлуком о измени Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката (“Сл. гласник РС” бр. 37/2021) која је у примени од 22.04.2021. године. Конкретно, применио је тарифни број 14, уместо тарифног броја 13. Због тога је првостепена пресуда преиначена у наведеном ставу изреке,

тако што је на основу чл. 153 ст. 1, чл. 154, чл. 163 ЗПП, обавезан тужени да тужиоцу накнади стварне и нужне трошкове у укупном износу од 166.462,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности одлуке о трошковима поступка до коначне исплате, и то: на име састава тужбе, износ од 9.000,00 динара; на име састава поднеска од 04.07.2019. године којим је тужбени захтев прецизиран, износ од 9.000,00 динара; на име заступања на осам одржаних рочишта за главну расправу, износ од 84.000,00 динара (по 10.500,00 дин); на име заступања на три неодржана рочишта, износ од 18.000,00 динара (по 6.000,00 динара); на име трошкова вештачења, износ од 15.824,00 динара; и на име судске таксе за тужбу и пресуду, износ од 30.638,00 динара (по 15.319,00 динара). Део захтева за накнаду трошкова парничног поступка преко досуђеног износа, до износа од 302.212,00 динара, одбијен као неоснован.

Из изнетих разлога, применом чл. 390, чл. 394 тач. 4 и чл. 401 тач. 3 ЗПП, одлучено је као у изреци ове пресуде.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 21.09.2021. године, Гж1 3103/2021

**Судијски помоћник – записничар
Дамјан Мирчић**

**Председник већа – судија
Ивана Рађеновић**